
مرگ تخصص

چرا صدای متخصصان
شنیده نمی‌شود

تام نیکولز

ترجمه‌ی

حسین خدادادی

آموخته

www.ketab.ir

www.ketab.ir

نیکلز، تام، ۱۹۶۰ - م Nichols, Tom.	سرشناسه
مرگ تخصص / تام نیکولز؛ ترجمه‌ی حسین خدادادی ویراستاران زهرا خانیانی، فاطمه مدیحی‌بیدگلی. آموخته، ۱۴۰۰.	عنوان و نام پدیدآور
۹۷۸-۶۲۲-۶۶۵۰-۹۰-۸	مشخصات نشر
فیپا	شابک
عنوان اصلی: the Death of Expertise: the campaign against established knowledge and why it matters, [2017]	وضعیت فهرست‌نویسی
جامعه‌ی اطلاعاتی -- جنبه‌های سیاسی	یادداشت
اینترنت -- جنبه‌های سیاسی	موضوع
خدادادی، حسین، مترجم	موضوع
HM۸۵۱	شناسه‌ی افزوده
۳۵۳/۴۸۳۳	رده‌بندی کنگره
۸۴۸۳۴۰۰	رده‌بندی دیویی
فیپا	شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی
	اطلاعات رکورد کتاب‌شناسی

انتشارات آموخته

www.amookhteh.ir | info@amookhteh.ir

دفتر مرکزی: اصفهان، بزرگراه شهید دستجردی،

خیابان خلیج فارس ۱۱، پلاک ۱۲۴

کد پستی: ۸۱۴۳۳۶۴۳۱۵ • تلفن: ۳۶۵۴۰۸۵۲ (۰۳۱)

ما را در اینستاگرام دنبال کنید:

@Amookhteh

www.ketab.ir

مرگ تخصص

چرا صدای متخصصان شنیده نمی شود

تام نیکولز

ترجمه ی حسین خدادادی

مدیر تولید: فرهاد فروزنده

ویراستاران: زهرا خانیانی، فاطمه مدیحی بیدگلی

مدیر هنری: حمید میزبانی

• لیتوگرافی: طلوع • چاپ: الوان • صحافی: مردانی

• چاپ اول: ۱۴۰۰ • شمارگان: ۱۰۰۰ • قیمت: ۷۶۰۰۰ تومان

© حق چاپ: ۱۴۰۰، آموخته

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۵۰-۹۰-۸

ISBN: 978-622-6650-90-8

- این کتاب با «کاغذ بالکی»
منتشر شده است.

مزایای کاغذ بالکی برای خواننده

رنگ چشم نوازتر: این کاغذ در دو رنگ سفید گرم و طوسی وجود دارد و برای سفید شدن آن از مواد شیمیایی استفاده نمی‌شود. به خاطر رنگ آن، در ایران برخی کاغذ بالکی را با کاغذ کاهی اشتباه می‌گیرند. این رنگ برای مطالعه مناسب‌تر است و چشم را کمتر خسته می‌کند.

باز یافت ساده‌تر: از آنجا که در تهیه‌ی این کاغذ از مواد شیمیایی استفاده نمی‌شود، و به صورت مکانیکی تولید می‌شود، به راحتی به چرخه‌ی طبیعت بازمی‌گردد و محیط زیست را آلوده نمی‌کند. از این رو، این نوع کاغذ با محیط زیست سازگارتر است.

وزن کمتر: کاغذ بالکی از کاغذ معمولی ضخیم‌تر است، اما به دلیل متخلخل بودن، بسیار سبک است و می‌توان یک کتاب چند صد صفحه‌ای را که با کاغذ بالکی تهیه شده است، به راحتی در دست نگه داشت و مطالعه کرد.

مطالعه‌ی راحت‌تر: کتاب‌های قطوری که با کاغذ بالک چاپ می‌شوند علاوه بر اینکه وزن کمتری دارند، به راحتی به حالت باز شده در هنگام مطالعه می‌مانند و پیش روی چشم خواننده بسته نمی‌شوند.

کاغذ بالکی چیست؟

کاغذ بالکی (Bulky Book Paper) نوعی کاغذ است که نسبت به کاغذ سفید مزیت‌های بسیاری دارد. معروف‌ترین نوع این کاغذ از کشور سوئد می‌آید و به همین دلیل به کاغذ سوئدی معروف است. در فارسی از معادل‌های «کاغذ سبک‌بال» یا «کاغذ سبز» هم استفاده می‌شود.

فهرست مطالب

پیشگفتار نویسنده	۹	
مقدمه	مرگ تخصص	۱۵
۱	متخصصان و شهروندان	۲۷
۲	چه شد که گفت وگو ملال آور شد؟	۵۵
۳	آموزش عالی	۸۵
۴	اجازه دهید در گوگل جست و جو کنم	۱۱۹
۵	روزنامه نگاری نوین «نوین»	۱۴۷
۶	آنگاه که متخصصان اشتباه می کنند	۱۸۵
جمع بندی	متخصصان و دموکراسی	۲۲۵

پیشگفتار نویسنده

«مرگ تخصص» از آن دست عبارت‌هایی است که همیشگی‌شان را تمام‌قد به رخ می‌کشند. انتخاب چنین عنوانی مثل راه رفتن روی لبه‌ی تیغ است و شاید بسیاری از مردم را حتی پیش از گشودن کتاب فراری بدهد؛ حتی به خواننده جرئت بدهد با یافتن یک اشتباه در کتاب پوزه‌ی نویسنده را به خاک بمالد. این واکنش را درک می‌کنم، زیرا خودم هم در برابر این دست اظهارات کلی به همین احساسات دچار می‌شوم. در زندگی فرهنگی و ادبی ما، چه بسیار چیزها که خیلی زود به فراموشی سپرده می‌شوند: شرم، عقل سلیم، مردانگی، زنانگی، کودکی، خوش‌سلیقگی، سواد، ویرگول آکسفورد و... دیگر لازم نیست درباره‌ی چیزی که می‌دانیم هنوز به‌طور کامل از بین نرفته است، برای‌مان مدیحه‌سرایی کنند.

گرچه تخصص نمرده، سخت در مخمصه است. یک جای کار بدجور می‌لنگد. اکنون ایالات متحده کشوری است که بسیار به ستایش نادانی خویش علاقه دارد. موضوع فقط این نیست که مردم اطلاعات فراوانی درباره‌ی علم یا سیاست یا

جغرافی ندارند؛ آری ندارند، ولی این مشکلی قدیمی است و به راستی اصلاً مشکل نیست. در حقیقت، نمی‌توان گفت که مشکل است، زیرا در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که امورات خویش را با سیستم تقسیم‌کار می‌گذرانند، سیستمی که هدف از طراحی‌اش این است که تک‌تک ما مجبور نباشیم درباره‌ی همه چیز بدانیم. خلبان هواپیما می‌راند، وکیل پرونده تشکیل می‌دهد و پزشک دارو تجویز می‌کند. هیچ‌کدام از ما داوینچی نیستیم که صبح مونا لیزا می‌کشید و شب هلی‌کوپتر طراحی می‌کرد. اشکالی هم ندارد.

مشکل بزرگ‌تر این است که به ندانستن «افتخار می‌کنیم». آمریکایی‌ها به جایی رسیده‌اند که نادانی را، به‌ویژه ناآگاهی از مسائل سیاست‌گذاری عمومی را، فضیلت تلقی می‌کنند. امتناع از پذیرش توصیه‌ی متخصصان معادل اظهار خودمختاری است، و آمریکایی‌ها از این طریق از ایگوهای بیش از پیش شکننده‌شان در برابر اتهام احتمال ارتکاب اشتباه دفاع می‌کنند. این خود اعلامیه‌ی استقلال جدیدی محسوب می‌شود: زمین پس فقط «این» حقایق را بدیهی نمی‌دانیم، بلکه «همه‌ی» حقایق را بدیهی می‌دانیم، حتی آن‌هایی را که حقیقت ندارند. هرچیزی شناختنی است و هر عقیده‌ای درباره‌ی هر موضوعی محترم است.

آنچه در اینجا از آن سخن می‌گویم، با بی‌زاری سطحی آمریکایی‌ها از اندیشمندان و همه‌چیزدانان فرق دارد. من خودم استاد دانشگاهم و می‌دانم بیشتر مردم از استادان دانشگاه خوششان نمی‌آید. حدود سه دهه پیش، زمانی که به تازگی شروع به تدریس کرده بودم، در دانشگاهی درس می‌دادم که چندان از زادگاهم دور نبود و در نتیجه، هر از گاهی به آنجا می‌رفتم و به کافه‌ی کوچکی که برادرم مالکش بود، سر می‌زدم. یک شب، پس از آنکه کافه را ترک کردم، یکی از مشتری‌ها رو به برادرم کرده و گفته بود: «طرف استاده، آره؟ که این طور. ولی به هر حال، آدم پرمده‌عایی به نظر نمی‌رسه.» کسانی که در این حرفه هستند، به این وضع عادت می‌کنند.

ولی این کتاب را به این علت ننوشته‌ام. اندیشمندانی که از شنیدن جمله‌های طعنه‌آمیز درباره‌ی بی‌فایده بودن طبقه‌ی خود خشمگین می‌شوند، بهتر است به‌سراغ کار دیگری بروند. من هم معلم بوده‌ام، هم مشاور سیاسی، هم متخصص صنایع خصوصی و دولتی، و هم مفسر رسانه‌های مختلف. عادت دارم دیگران با من مخالفت کنند. در واقع، تشویق‌شان هم می‌کنم. یکی از نشانه‌های سلامت و نشاط فکری در یک دموکراسی وجود بحث‌های اصولی و آگاهانه است.